

SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

Az Industrial Marketing and Purchasing Group (IMP) mint nemzetközi kutatói közösség megalakulása egészen az 1970-es évekre nyúlik vissza. Akkoriban néhány neves európai egyetem fiatal kutatója *Szervezetközi marketing és beszerzés* címmel átfogó kutatási programot indított, amelynek célja az európai iparvállalatok valóságos üzleti tevékenységének dinamikus szemléletben történő vizsgálata és leírása volt. A kutatási program számos európai ország mintegy 900 konkrét üzleti kapcsolatának empirikus elemzését foglalta magában. Ennek a hatalmas empirikus anyagnak a feldolgozása révén született meg az IMP első elméleti modellje, az interakciós modell.

A modell gyökeresen szakított az üzleti kapcsolatok értelmezésére vonatkozó, akkoriban domináns megközelítéssel, mely szerint az együttműködő partnerek közötti csere egymástól független tranzakciókból áll. Az üzleti kapcsolatban zajló együttműködést sokkal inkább egy egymásra kölcsönösen ható, komplex interakciós folyamatként értelmezték. Míg korábban az üzleti partnerek álltak a kutatások középpontjában, a modell megváltoztatta ezt a fókuszot, a kapcsolat került az elemzések középpontjába, mivel a valóságban az egyes vállalatok számára rendelkezésre álló erőforrások és képességek is csak ezeken az üzleti kapcsolatokon keresztül aktivizálhatók, ezek tükrében kerülnek értékelésre és hasznosításra. Ez a szemléletváltás alapvető fontosságú ahhoz, hogy jobban megértsük a mai, globalizálódó világgazdaság mozgatórugóit, és ennek révén hatékonyabban hasznosíthassuk a benne rejlő lehetőségeket. A gazdaságnak az egyes cselekvőkön keresztül történő megközelítését felváltó hálózati szemléletet hangsúlyozó IMP kutatási eredményei a kezdetek óta természetesen sokat gazdagodtak. Könyvünkben ennek az állandóan bővülő ismeretanyagának, ezen belül a klasszikusnak tekinthető tanulmányoknak a hazai bemutatását tűztük ki célul.

Az itt szereplő tanulmányok kiválasztása során két alapelv vezérelt bennünket. Egyrészt törekedtünk arra, hogy az IMP-kutatócsoport valamennyi meghatározó egyéniségének munkája megjelenjen, de kiemelten fontos volt számunkra az is, hogy lehetőséget teremtsünk a jelentős tudományos hatással bíró eredmények magyar nyelven történő publikálására. Ezért a tudományos folyóiratokban megjelent, a legmagasabb hivatkozási számmal rendelkező cikkeket választottuk. Az IMP gondolatvilágát meghatározó néhány modell ugyanakkor eredetileg csak könyv formájában jelent meg. Ezen modellek közé tartozik maga az

interakciós modell, az ARA-modell, illetve a szervezeti képességek David Ford által kidolgozott modellje. Az első kettő tartalmi ismertetésére a szerkesztők által összeállított tanulmányban, míg David Ford említett modelljének értelmezésére Veres Zoltán cikkében kerül sor.

A kiválasztott cikkek bemutatásának logikáját a tartalomjegyzékben tekintheti át a Kedves Olvasó. Az IMP két alapmodelljét bemutató tanulmányt követően négy olyan cikk olvasható, amelyek az IMP hálózati megközelítéséhez kapcsolódó alapvető fogalmak és kérdések tárgyalását tartalmazzák. Ennek a gondolati egységnek az *Egy másfajta megközelítés. Elméleti és szemléleti alapok* címet adtuk. Ezt követik az *üzleti kapcsolatok* tartalmát, működési jellemzőit bemutató, majd kimondottan az *üzleti hálózatokra* fókuszáló tanulmányok. Könyvünk *A beszállítói hálózatok menedzsmentje* című gondolati egysége három olyan, magyar nyelvre lefordított tanulmányt ölel fel, amelyek mindegyike a címben is jelzett hálózattípus sajátosságait tárgyalja. Végül, de nem utolsósorban a *Menedzsment az üzleti hálózatban* összefoglaló címet kapták azok az elemzések, amelyek kiemelt figyelmet szentelnek a hálózattal kapcsolatos sajátos vezetői kihívásoknak.

Az anyagot az IMP-kutatócsoport ismeretanyagába tartozó alapfogalmak, legfontosabb koncepciók tömör, értelmező összefoglalását tartalmazó *Glosszárium* zárja.

Nagy kedvvel és őszinte lelkesedéssel fogtunk neki a könyvvel kapcsolatos munkának, s mi is rengeteget tanultunk belőle. Lelkesedésünket tovább növelte, hogy részt vehettünk az IMP 26. Nemzetközi Konferenciájának megszervezésében, amelyre, a csoport történetében először, Közép-Európában került sor. 2010. szeptember elején a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kara adott otthont a több mint 260 résztvevős konferenciának.

Reméljük, hogy a Kedves Olvasó szintén haszonnal olvassa majd a könyvben szereplő munkákat, elgondolkodik saját kapcsolatrendszerének jellemzőiről és arról a hálózatról, amelyben nap mint nap helyt kell állnia, vagy amellyel tanulmányai keretében most ismerkedik.